

INSPEKSJONSRAPPORT

Hadeland Glassverk AS
Postboks 14
1312 Slependen

Oslo, 28. november 2018

Deres ref.:
Henning Flinta

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/2814
Saksbehandler:
Bent Bolstad

Inspeksjon ved Hadeland Glassverk AS

Rapportnummer: 2018.033.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Henning Flinta

Fra Miljødirektoratet:
Bent Bolstad

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Hadeland Glassverk AS den 7. november 2018. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet gav 4 avvik under inspeksjonen. Det ble ikke gitt anmerkninger.

Avvik

- Drift og oppfølging av renseanlegg til luft og vann er mangelfull
- Tanklagring er mangelfullt fulgt opp i forhold til tankforskriftens krav og utendørs lagringsområde for tanker utgjør en fare for forurensning
- Måleprogrammet mangler en dokumentert begrunnelse for at 2 konsesjonsmålinger pr. år gir tilstrekkelig representativitet
- Det er ikke etablert et dokumentert avvikssystem for ytre miljørelaterte avvik

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

28. november 2018

Bent Bolstad

Einar Knutsen

dato

kontrollør

Miljødirektoratet

seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Oppland ved miljøvernavdelingen
- Jevnaker kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: HADELAND GLASSVERK AS	
Organisasjonsnr.: 971675101	Eies av: 937948212
Bransjenr. (NACE-kode): 23.130 - Produksjon av emballasje og husholdningsartikler av glass og krystall	

Kontrollert enhet

Navn: Hadeland Glassverk A.S	Anleggsnr.: 0532.0002.01
Kommune: Jevnaker	Fylke: Oppland
Anleggsaktivitet: Mineralsk industri, unntatt pukkverk	
Tillatelse gitt: 25. mars 1993	Sist endret: 5. oktober 2004

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Miljødirektoratets risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Status mhp. endringer i prosess/produksjon som kan ha utslippsmessig betydning
- Drift og vedlikehold av renseanlegg (utslipp til luft og vann)
- Utslippskontroll/måleprogram, luft og vann
- Vedlikehold av utslippsrelatert utstyr
- Farlig avfall, mellomlagring, deklarerer og levering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Hadeland Glassverk AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Hadeland Glassverk AS *innen* 1. februar 2019 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Bent Bolstad.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 2. november 2018. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Hadeland Glassverk AS bli ilagt et gebyr på kr 17 200,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Drift og oppfølging av renseanlegg til luft og vann er mangelfull

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, 05.10.2004, vilkår 2.3
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 pkt. 7

Kommentarer

Under tilsynet ble virksomhetens rutiner for drift og vedlikehold av renseanleggene for utslipp til luft og vann gjennomgått. Virksomheten har etablert rutiner for å følge opp begge disse renseanleggene. Vi vil imidlertid påpeke følgende:

Renseanlegg for utslipp av fluor til luft

Prosesen syrevask/syrepolering med fluorutslipp har i 2018 vært kjørt i 17 dager uten at renseanlegget for fluor har vært startet opp. Virksomheten opplyser at dette skyldes at anlegget er arbeids- og tidkrevende å følge opp (det var ikke noe teknisk feil). Anlegget krever ifølge virksomheten regelmessig oppfølging, primært med å sjekke at det er tilstrekkelig vann i bassenget som sirkulasjonspumpa tar fra. Vannivået i bassenget har ikke en automatisk nivåregulering. Pumpa leverer vann i motstrøm til den fluorholdige gassen fra syrevaskprosessen, for å vaske ut fluoret. Vaskeprosessen er ifølge virksomheten en lukket prosess uten utslipp til resipient, men det blir et visst vanntap som følge av interne lekkasjer (som samles opp) og avdampning. Vannivået i bassenget må derfor ifølge virksomheten sjekkes ganske ofte og etterfylles manuelt fra nettet (er ikke nivåstyrt).

Det ble ikke utført målinger av fluorutslippene i løpet av de 17 dagene det var urensset utslipp. Virksomheten opplyser at det tidligere (i 2016) ble foretatt utslippsmålinger mens renseanlegget stod og at døgn grensen for fluorider til luft (6 kg F midlet over 1 døgn) da ble overholdt med god margin. Ifølge virksomheten er det lite trolig at døgn grensen for utslipp av fluorider ble overskredet de 17 dagene. Miljødirektoratet viser imidlertid til vilkår 2.3 i tillatelsen hvor det er presisert at selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. At renseanlegget er arbeids- og tidkrevende å følge opp er ikke en akseptabel grunn til å slippe ut urensset fluorholdig avgass, selv om utslippsgrensene skulle være overholdt.

Driftsinstruks for renseanlegget for fluor til luft

Virksomheten har en etablert og rutinemessig praksis med å drifte, følge opp og vedlikeholde gassvaske-/renseanlegget for fluorutslipp til luft. Vi vil imidlertid påpeke at disse rutinene ikke er nedfelt/dokumentert i virksomhetens internkontroll. Gassvaskeanlegget krevet som nevnt i punktet ovenfor en tett oppfølging for å sikre optimale drifts- og utslippsforhold og det er viktig for å kvalitetssikre at denne oppfølgingen blir gjort på en tilfredsstillende måte at oppfølgingen blir formalisert i en konkret drifts- og vedlikeholds rutine.

Driftsoppfølging av vannrenseanlegget

Det er etablert dokumenterte rutiner for drifts- og vedlikeholdsoppfølging av vannrenseanlegget. Dette ble gjennomgått under inspeksjonen. Vi vil imidlertid påpeke at det under tilsynet ble observert at sedimenteringsbassenget, der slammet skal settle før det kjøres gjennom en filterpresse for avvanning, var nesten full av slam. Nivået i bassenget var nær opptil utløpet av bassenget som leder til utslippsledningen som fører rensset vann til resipienten (Randsfjorden). Vi vil også påpeke at det i driftsinstruksen for renseanlegget ikke er nedfelt hvordan anlegget skal driftes. Bla. at slammet skal avvannes i filterpressa før vannfasen slippes ut og hvordan anlegget forøvrig skal kjøres for å unngå at slamnivået i sedimenteringsbassenget blir så høyt at det er en fare for slamflukt ut i resipienten. Virksomheten var forøvrig klar over denne ugunstige situasjonen i sedimenteringsbassenget og hadde allerede bestilt en slambil som skal levere slammet på Langøya som farlig avfall.

Avvik 2

Tanklagring er mangelfullt fulgt opp i forhold til tankforskriftens krav og utendørs lagringsområde for tanker utgjør en fare for forurensning

Avvik fra:

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), Kap. 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall, § 18-4, 18-6 pkt. c, d og e
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 pkt. 6 og 7
- Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven), § 7 (plikt å unngå forurensning)

Kommentarer

Miljødirektoratet vil påpeke at virksomheten ikke var kjent med tankforskriften (forurensningsforskriftens kap. 18; Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall). Dette til tross for at virksomheten har flere store og gamle tanker med fyringsolje/diesel, tanker som er omfattet av tankforskriften. Jf. forøvrig våre merknader nedenfor. Forskriften trådte i kraft 2014, med unntak av oppsamlingskravet som gjelder fra 1. januar 2019, for tanker etablert før forskriften trådte i kraft. Virksomheten opplyser at den ikke har nedgravde tanker.

Tanker utendørs

Utendørs er det to tanker med hhv. parafin og fyringsolje, begge på ca. 20 m³. Eksakt alder på tankene er ukjent, men ifølge virksomheten er de fra før 1980. Disse tankene er ikke lenger i bruk og er planlagt å bli fjernet, men de står fortsatt lagret med en god del parafin og fyringsolje. Tanken har kun vært inspisert utvendig og malt, ifølge bedriften en gang på 1990- tallet. Hadeland Glassverk har imidlertid ingen opplysninger om tankene har vært kontrollert innvendig, i tilfelle når og hva resultatet viste. Vi vil påpeke at tankene ikke har vært underlagt et dokumentert forebyggende inspeksjons- og vedlikeholdsprogram og at tankene har ukjent teknisk tilstandstatus. Tankene har heller ikke vært underlagt en dokumentert miljørisikovurdering. Ovennevnte tankforskrift stiller krav både om dokumentert miljørisikovurdering og et dokumentert forebyggende vedlikeholdssystem, som gjelder både for tankene, tilhørende rørsystemer og eventuelt annet utslippsrelatert utstyr som er tilknyttet tankene.

Tankene er plassert i et felles oppsamlingsbasseng, men det er uklart om bassenget er stort nok i forhold til kravet om oppsamlingsvolum som skal være 110 % av den største tanken. Vi vil også påpeke at oppsamlingsbassenget var delvis gjengrodd med vegetasjon/mose etc. og av den grunn lite tilgjengelig for inspeksjon av dekket. Oppsamlingskravet for disse tankene gjelder imidlertid først fra 1. januar 2019.

Lagringsplassen utendørs

Lagringsområdet der ovennevnte to tanker er plassert bærer preg av å være rotete/uryddig og at det ikke har vært underlagt noen tiltak og rutiner for sikring og ettersyn, mtp. å unngå utslippshendelser, lekkasjer og søl til grunnen. I tillegg til de to ovennevnte tankene er det en 1 000 liters IBC-container med parafin og en 1 000 liters tank med diesel som står utsatt og usikret i forhold til fare for søl og lekkasjer til grunn. Hele området er lite tilgjengelig for inspeksjon i et skogholt med vegetasjon og et område som ikke er tilrettelagt for lagring av kjemikalier. Blant annet er det ikke fast dekke og ikke områdemerking eller annen form for avskjerming og sikring med hensyn på søl og lekkasjer.

Tanker innendørs

Innendørs, i kjelleren, er det to tanker med fyringsolje, hver på ca. 15 m³. Disse tankene er i bruk og forsyner den oljefyrte kjelen. Tankene har ikke nivåalarmer og ikke overflyllingsvern (det er ikke krav om det). Tankene ble ifølge virksomheten kontrollert innvendig sist i 2000 og ble da vurdert til å være i god stand. Vi vil imidlertid påpeke at virksomheten ikke har noen rapport/dokumentasjon fra disse kontrollene. Vi vil også påpeke at disse tankene med tilhørende rørsystemer og annet utslippsrelatert utstyr som eventuelt er tilknyttet tankanlegget ikke har vært underlagt et forebyggende dokumentert inspeksjons- og vedlikeholdsprogram, og at tankene ikke har vært underlagt en dokumentert miljørisikovurdering.

Virksomheten har ikke en beskrevet rutine for mottak og påfylling av fyringsolje, fra tankbil til tankene.

Tankene står forøvrig i et avlukke/kjellerrom som *kan* være tilstrekkelig som et oppsamlingsarrangement, men det var under tilsynet ikke mulig å få klarlagt om dekket/gulvet i bassenget/rommet var av betong eller om tankene står rett på fjellgrunn/bakken. Dersom det står på bakken/fjellgrunn er det *ikke* tilfredsstillende i henhold til oppsamlingskravet i tankforskriften. *Oppsamlingskravet for disse tankene er 110 %, siden de står i et felles rom, og gjelder først fra 1. januar 2019.*

Avvik 3

Måleprogrammet mangler en dokumentert begrunnelse for at 2 konsesjonsmålinger pr. år gir tilstrekkelig representativitet

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, 05.10.2004, vilkår 10.2
- Påminnelsebrev fra Miljødirektoratet om måleprogram, 19.04.2012

Kommentarer

Virksomheten har utarbeidet et dokumentert måleprogram. Dette ble tilsendt Miljødirektoratet i etterkant av vårt forrige tilsyn i 2014.

Vi vil påpeke at det ikke er gitt en dokumentert begrunnelse for at 2 konsesjonsmålinger pr. år er tilstrekkelig og representativt for virksomhetens utslipp til luft og vann ved normal produksjon. I måleprogrammet er det kun opplyst at det måles 2 ganger pr. år. Forøvrig er usikkerhetsvurderingene godt beskrevet i måleprogrammet. Virksomheten opplyste at det i 2018 vært redusert drift.

Avvik 4

Det er ikke etablert et dokumentert avvikssystem for ytre miljørelaterte avvik

Avvik fra:

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 pkt. 7

Kommentarer

Virksomheten opplyser at forstyrrelser og hendelser i prosess og renseanlegg som kan ha utslippsmessig betydning, blir tatt hånd om for å hindre utslipp. Vi vil imidlertid påpeke at det ikke

er etablert rutiner nedfelt i virksomhetens internkontroll, for hvordan ytre miljørelaterte hendelser og avvik skal registreres og følges opp med forebyggende tiltak.

7. Anmerkninger

Det ble ikke gitt anmerkninger under inspeksjonen.

8. Andre forhold

8.1 Drifts-/produksjonsstatus

Virksomheten opplyser at det har vært driftsstopp fra januar til mai i år og at produksjonen ble startet opp i løpet av mai, men den første tiden fram mot ferien kun med 50 % produksjon. Etter ferien, fra september ble ifølge virksomheten normal produksjon, med daglig drift i glass-smelta.

8.2 Planlagt ombygging av produksjonen

Hadeland Glassverk opplyser at det planlegges en ombygging av produksjonsanlegget som også vil medføre et behov for å modifisere renseanleggene. Ifølge virksomheten skal prosjekteringen av ombyggingen begynne i 2019.

8.3 Utslippsmålinger

Virksomheten opplyser at det på grunn av ovennevnte reduserte driftssituasjonen ikke har vært utført utslippsmålinger tidligere i år, men at det nå er bestilt målinger som skal utføres i november. Utslippsmålingene skal utføres av en ekstern akkreditert aktør.

8.4 Blyfritt glass/krystall

Virksomheten opplyser at blyholdig krystallinsk glass for mange år siden ble erstattet med blyfritt glass og at barium erstatter bly. Det ble registrert noe rester av bly i målingene av luftutslippet i fjor, men ifølge virksomheten må det skyldes avleiringer av gammelt blyholdig støv i avgasskanalen/skorsteinen, siden det ikke lenger brukes bly i råvarene.

7. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), Kap. 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet